

Apf Stap trekt de meeste klanten

Stap, het apf opgericht door Aegon en TKP, heeft verreweg de meeste klanten binnengehaald van de zes marktgerichte algemeen pensioenfondsen. Delta Lloyd en Volo (PGGM) hebben de minste.

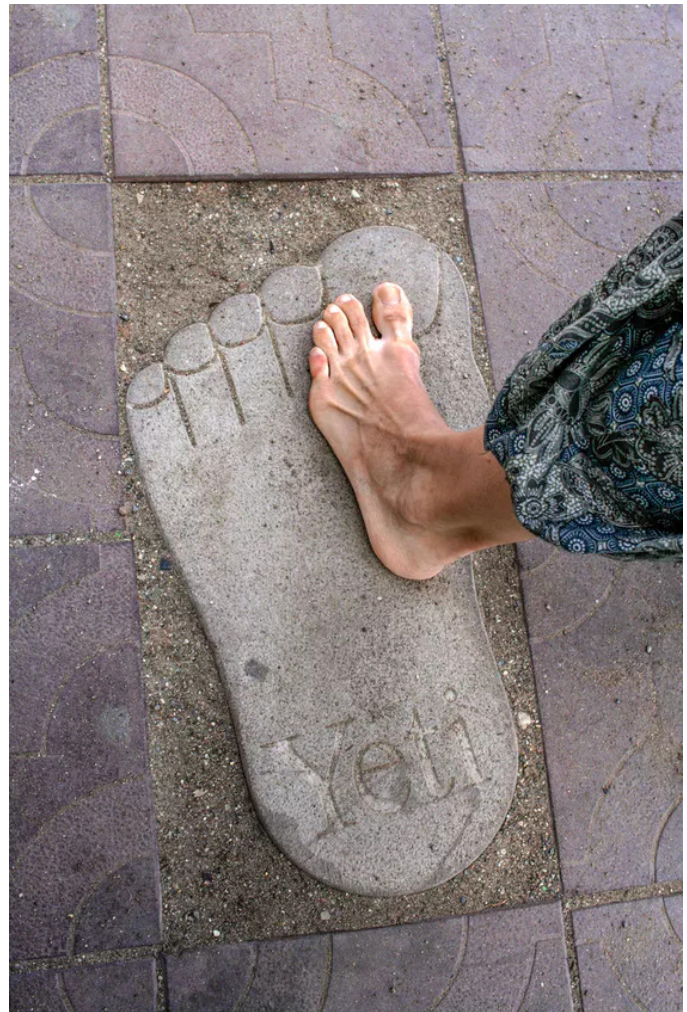
Dat blijkt uit een inventarisatie door Pensioen Pro van de klandizie van de zes apf'en die openstaan voor externe klanten. De apf'en kregen in de tweede helft van 2016 hun vergunningen. Dit is de eerste tussenstand sindsdien.

Per 1 januari 2018 heeft Stap, opgericht door Aegon en TKP, €2,4 mrd vermogen en 19.500 deelnemers. Dat is al meer dan de nummer twee en drie (De Nationale APF en Centraal Beheer APF) gezamenlijk.

Met de voor later in 2018 geplande overdrachten erbij, komt Stap zelfs op €4,8 mrd en 37.500 deelnemers. In dit getal worden fondsen zoals Douwe Egberts en Sanoma meegerekend, die zich al wel hebben vastgelegd, maar om diverse redenen nog niet per 1 januari over konden gaan.

De Nationale APF (NN IP/AZL), Centraal Beheer APF (Achmea) en Het Nederlandse Pensioenfonds (ASR) zitten op vermogens van €1 tot €1,3 mrd, inclusief eventueel voor later in 2018 toegezegde overdrachten.

Hekkensluiters zijn Delta Lloyd APF en Volo, het door PGGM opgerichte apf. Delta Lloyd heeft tot nu toe slechts twee klanten, €1,5 mln vermogen en 1100 deelnemers.

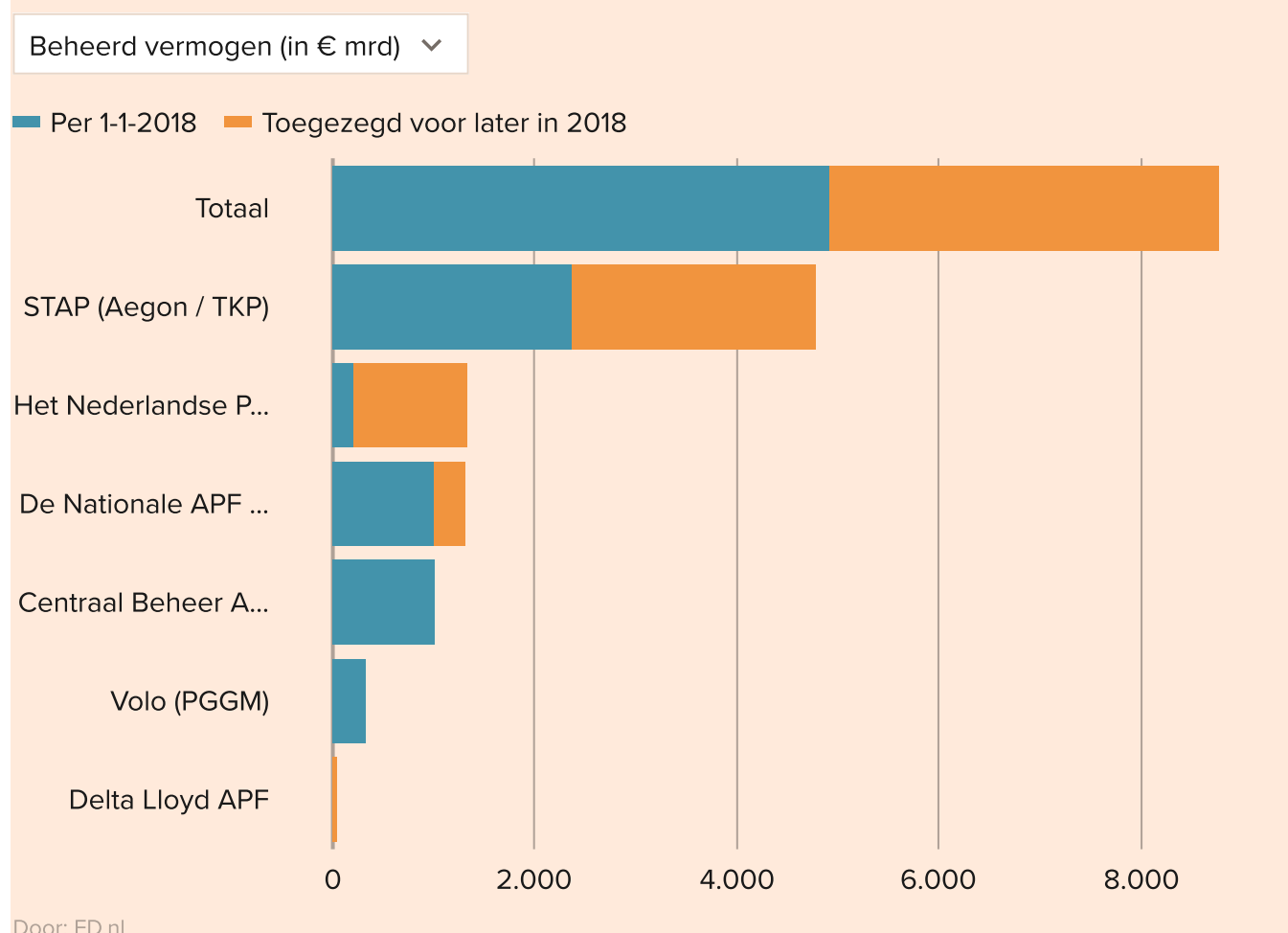
Het apf Stap is tot nu toe het grootste van de zes apf'en die sinds 2016 zijn opgericht. Foto iStock

Er is er wel een intentieverklaring voor een derde klant met €38 mln, later dit jaar. Volo staat op €325 mln en drieduizend deelnemers, met twee klanten (opf Jan Huysman Wz. en Ortec).

In totaal hebben de zes apf'en per 1 januari €4,9 mrd vermogen en 44.000 deelnemers. Als de gedane toezeggingen worden meegerekend, loopt dat dit voorjaar op tot €8,8 mrd en 73.000 deelnemers.

Omvang van de zes marktgerichte apf'en tot nu toe

Getallen volgens eigen opgave apf'en

Stap had vergunning als eerste

Wat verklaart de voorsprong voor Stap? Volgens consultants heeft het geholpen, dat dit apf als eerste een vergunning van DNB kreeg, in juni 2016. De rest volgde één of meerdere maanden later, in juli (Centraal Beheer), oktober (Het Nederlandse Pensioenfonds), november (De Nationale APF en Volo) en december (Delta Lloyd APF).

'Fondsen die echt zaten te wachten op de komst van het apf, hebben dus direct bij Stap een offerte opgevraagd. Dat betekent dat het in alle proposal-rondes heeft

meegedaan', aldus adviseur Tobias Bastian (Sprenkels en Verschuren).

De initiële voorsprong helpt bij het binnenhalen van volgende klanten, zegt Ronald Doornbos van Focus Orange. 'Fondsen hebben wat koudwatervrees. Ze kijken naar track records en ervaringen van anderen. Als het apf kan laten zien dat het al aansprekende namen heeft binnengehaald, dan helpt dat om ze over de brug te trekken.'

Beide consultants noemen daarnaast de gunstige reputatie van TKP in de markt voor pensioenadministratie als ruggensteun voor het apf Stap.

Delta Lloyd APF worstelt met overname

Aan de andere kant van het spectrum staat Delta Lloyd APF, met nog zeer weinig klandizie.

Het apf had in 2017 één klant, de Afvalstoffen Terminal Moerdijk (220 deelnemers, €1,5 mln vermogen). Per 1 januari trad nog één klant toe met 880 actieve deelnemers, meldt het apf. Tot slot ligt er een intentieverklaring van een opf, met bijna duizend deelnemers en €38 mln vermogen. Maar alles tezamen heeft het Delta Lloyd APF dan nog maar een fractie van de omvang die de rest heeft bereikt.

Delta Lloyd kondigde eind 2015 de komst van zijn apf aan, met scherpe

prijzen, een legacy-vrije administratie en de ambitie om nummer drie in de markt te worden. Het apf kreeg zijn vergunning uiteindelijk als allerlaatste, in december 2016.

Het voorjaar daarop ontstond een probleem, toen Delta Lloyd werd overgenomen door NN Group. Het fusiebedrijf schrapte de merknaam Delta Lloyd en maakte duidelijk dat het maar één apf wilde, namelijk De Nationale. Het Delta Lloyd APF liet daarop snel weten dat het gewoon door wilde gaan. David Knibbe van NN zei in december dat het Delta Lloyd APF klant blijft het fusiebedrijf, maar dat de

Grote klanten van de zes apf'en

STAP (Aegon / TKP): Eastman Chemicals (opf. 'E-Way'), Getronics, Holland Casino, vrijwillig bpf. Accountancy (toetreding na inwerktreding Verzamelwet Pensioenen), opf. Sanoma (idem), Douwe Egberts (per april 2018).

Het Nederlandse Pensioenfonds (ASR): De Efteling, DAS Rechtsbijstand, Arcadis (later in 2018).

Centraal Beheer APF (Achmea): RBS Nederland, Bavaria, Adecco.

De Nationale APF (NN IP / AZL): AZL (personeelspensioenfonds), McCain, AFM, Unisys.

Volo (PGGM): opf. 'Jan Huysman Wz.' (gesloten fonds ADM Cacao), Ortec.

Delta Lloyd APF: Afvalstoffen Terminal Moerdijk.

verkoopactiviteiten zich op De Nationale richten. Het is nog niet bekend hoe het apf nu verder gaat.

‘Volo en PGGM dicht op elkaar’

Een opvallende achterblijver is ook Volo. Dit apf is immers opgericht door PGGM, een grote naam in de pensioenwereld. Bij aanvang zeiden Volo en PGGM zelf dat het zou gaan helpen, dat PGGM, als enige apf-oprichter, geen verzekeraar is. De naam en de pensioenfonds-achtergrond zonder winstoogmerk zouden vertrouwen inboezemen.

‘Die sterke naam heeft vooral waarde in de bpf-wereld’, meent Bastian echter. Onder opf’en telt de reputatie van PGGM minder, meent hij, terwijl alleen dat type fondsen zich kan aansluiten bij een apf.

Als verklaring voor de achterstand van Volo geven de consultants de late vergunningsverlening, in november 2016. Als andere reden noemen ze dat er bij dit apf soms twijfels heersen over de scheiding tussen de oprichter en apf.

De onafhankelijkheid van het apf ten opzichte van de oprichters is voor veel klanten belangrijk. Maar volgens Focus Orange zitten PGGM en Volo ‘erg dicht op elkaar’. Doornbos: ‘Het is soms niet helemaal helder of je nu met het apf spreekt of met de uitvoerder van het apf.’ Bastian zegt: ‘Volo heeft geen volwaardig eigen bestuursbureau en laat de oren sterk hangen naar PGGM, wat vragen oproept over de onafhankelijkheid en countervailing power’.

‘Bij drie prospects bij laatste twee’

Volo-voorzitter Erik Goris laat weten de twijfels over onafhankelijkheid ten opzichte van PGGM ‘echt onzin’ te vinden. ‘Wij krijgen dat zelf ook niet terug van klanten of adviseurs.’ Het apf heeft ervaren, fulltime bestuurders en kan daardoor met kleiner bestuursbureau toe, zegt hij. ‘Bij andere apf’en zitten in het bestuursbureau vaak personen die afkomstig zijn van de oprichter, of zelfs nog in dienst zijn daar.’ Het Volo-bestuur is in de lead en raadpleegt

Erik Goris.

indien nodig externe adviseurs en de zware beleggingsadviescommissie, gaat Goris verder.

Volo geeft toe dat het bestand nog klein is, maar noemt dit volgens verwachting. ‘We merken dat potentiële klanten en hun adviseurs steeds beter zien, dat wij een goede partij zijn die iets unieks te bieden heeft’, aldus Goris. Bij drie prospects zit Volo bij de laatste twee kandidaten, zegt hij. Het apf heeft de sales-capaciteit uitgebreid met ingang van dit jaar en verwacht aantrekkelijker te worden met het aanbieden van een dc-kring, die eveneens dit jaar van start ging.

Toekomst

Volgens Bastian is de voorsprong van Stap niet onoverkomelijk voor de rest.

‘Op dit moment oriënteren grotere pensioenfondsen, van €1 tot €3 mrd, zich op het apf. Het zijn de fondsen die niet direct hoefden en wat meer tijd konden nemen voor de oriëntatie. Een apf hoeft maar één zo’n fonds binnen te halen, om een flinke sprong te maken.’

Met ingang van 2019 verwachten de adviseurs weer een golf overgangen. Volgens Bastian lijkt er wel op dat niet alle ambities waargemaakt worden. ‘Bij aanvang verwachtten de apf’en gezamenlijk €45 mrd te halen in vijf jaar. We zijn nu twee jaar onderweg en ik denk dat dit nu al wat te ambitieus lijkt – zelfs als je in aanmerking neemt dat de eerste twee jaar een opstartfase is.’

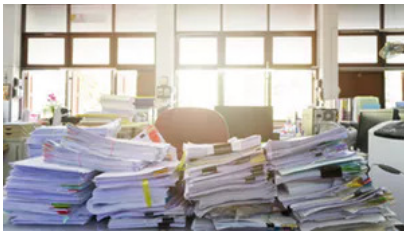
Doornbos verwacht dat er uiteindelijk geen zes apf’en over blijven. ‘Apf’en hebben wel €10 mrd nodig om break-even te draaien. En meer, om langdurig lage concurrerende kosten te kunnen bieden. Ik denk dat de markt daarvoor te krap is. Drie of vier apf’en lijkt me logischer.’

Door Maarten van Wijk

Meest gelezen

Zo raakt Mifid II de pensioensector

Apf Stap trekt de meeste klanten

René van de Kieft keert zich tegen stelselherforming

Pensioen Pro © 2017. Alle rechten voorbehouden